

Les obligacions dels consistoris en matèria d'empadronament

Gerència de Serveis d'Assistència al Govern Local

Unitat de Padró

El padró i l'empadronament

Les obligacions dels consistoris en matèria d'empadronament

Índex de continguts

Introducció	3
Preguntes més freqüents	5
1) Qui està obligat a inscriure's al padró municipal	5
2) Què han de fer els ajuntaments	5
3) Quines dades ha d'incloure la inscripció al padró.....	6
4) Quant de temps cal conservar un full padronal.....	6
5) Què hem de fer amb l'empadronament de menors i d'incapacitats.....	6
6) Quins tipus d'empadronament es pot trobar un gestor de padró	7
<i>Empadronament a un domicili on constin empadronades altres persones.....</i>	<i>7</i>
<i>Empadronament de marginats a infrahabitatges o sense domicili.....</i>	<i>7</i>
<i>Empadronament de reclusos .....</i>	<i>7</i>
7) Com s'han de gestionar els estrangers	7
8) Quins documents poden acreditar la inscripció padronal	8
Referències normatives	9

Introducció

La nova redacció de la Llei 4/1996, de 10 de gener, per la qual es modifica la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, en relació amb el padró municipal va canviar la manera de gestionar el padró d'habitants amb la finalitat de normalitzar-ne la informatització, posar fi a les renovacions quinquennals i coordinar els padrons de tots els municipis per a facilitar-ne l'actualització permanent i obtenir en menys temps unes xifres de població ajustades a la realitat.

Aquesta modificació va fer necessari que, el 1997, l'Institut Nacional d'Estadística (INE) dictés dues resolucions, en les quals donava instruccions als municipis per a gestionar els padrons municipals d'habitants a partir d'aquell moment.

El pas dels anys va fer canviar la realitat i per això calia actualitzar aquestes dues resolucions en una de nova, que es va aprovar el 2015.

Uns mesos després, va aparèixer la nova Llei de procediment administratiu, i calia incorporar-hi els tràmits electrònics. A més, s'estava gestant la nova Llei de protecció de dades, cosa que va motivar l'aparició de la Resolució de 29 d'abril de 2020, de la Subsecretaria, per la qual es publica la Resolució de 17 de febrer de 2020, de la Presidència de l'Institut Nacional d'Estadística i de la Direcció General de Cooperació Autonòmica i Local, per la qual es dicten instruccions tècniques als ajuntaments sobre gestió del padró municipal, que actualitza i deroga la Resolució de l'INE de 2015 per a adaptar la seva gestió al que determinen la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Aquesta nova Resolució incorpora l'empadronament electrònic i, a més, inclou els canvis següents:

- Anul·la els dos paràgrafs de la Resolució de l'INE de 30 de gener de 2015 relatius als documents acreditatius de la identitat dels menors estrangers i determina que els menors de 14 anys, sigui quina sigui la seva nacionalitat, podran identificar-se mitjançant el llibre de família o el certificat de naixement.
- Incorpora dos nous documents vàlids per a acreditar la identitat, expedits pel Ministeri de l'Interior:

- El resguard de presentació de sol·licitud de protecció internacional expedit amb dues dates de validesa.
- La fitxa d'inscripció MENA (menor estranger no acompanyat).
- Reestructura en nous subapartats i fa més precises, a petició del Defensor del Poble, les instruccions d'empadronament de menors per un sol progenitor separat o divorciat per a preservar l'interès del menor i inclou dos nous models de declaració responsable, en funció de si existeix o no resolució judicial que es pronunciï sobre la guarda i custòdia.
- Actualitza la clàusula informativa de protecció de dades del revers del full padronal.
- Especifica com s'han d'identificar els afectats i que no s'ha de publicar el domicili de baixa a les notificacions dels expedients de baixa d'ofici que es publiquin al *Boletín Oficial del Estado* (BOE).
- Inclou dos models orientatius per a sol·licitar la confirmació per escrit de la continuïtat de la residència al municipi dels ciutadans estrangers que no estan obligats a renovar la inscripció padronal (NO_ENCSARP), i adverteix que, en cap cas, les actuacions de comprovació han de discriminar-los respecte dels espanyols.
- Pel que fa als certificats d'empadronament, especifica que:
  - quan l'emissió d'un certificat d'empadronament constitueix una actuació administrativa automatitzada, es pot signar amb segell electrònic d'òrgan i amb codi segur de verificació, i
  - si el sistema de signatura electrònica que utilitza el secretari de l'ajuntament n'acredita la identitat i el càrrec públic, no cal el vistiplau de l'alcalde.

Tot seguit abordem les diferents qüestions que es poden trobar els tècnics municipals per tal que els serveixi de guia i els faciliti la gestió diària del padró d'habitants.

Les respostes estan elaborades amb un caràcter sintètic i breu per a donar suport a les decisions i resolucions que, si escau, han d'adoptar els ajuntaments.

Aquest document ha estat elaborat en format electrònic per tal de poder mantenir-lo actualitzat fàcilment. Està pensat, per tant, per a utilitzar-lo digitalment i no per a imprimir-lo.

Preguntes més freqüents

1) Qui està obligat a inscriure's al padró municipal

Totes les persones que viuen a Espanya estan obligades a inscriure's al padró del municipi en el qual resideixen la major part de l'any.¹

2) Què han de fer els ajuntaments

- Formar, revisar, custodiar i mantenir actualitzat el padró d'habitants i fer les actuacions necessàries perquè s'hi reflecteixi la realitat.²
- Actualitzar el padró reflectint-hi les altes, baixes i modificacions que s'hi produeixin.³
- Donar de baixa d'ofici, per inscripció indeguda, la persona empadronada tot i no residir-hi.⁴

Per a publicar aquesta baixa d'ofici al BOE cal identificar el ciutadà exclusivament amb el número complet del DNI, NIE, passaport o permís de residència. Si no en disposa, cal identificar-lo únicament amb el nom i els cognoms.

No es poden publicar el nom i els cognoms juntament amb el número complet del document identificatiu.⁵

- Declarar d'ofici la inscripció al padró, per omissió, de les persones que, tot i residir-hi habitualment, no hi figuren inscrites.⁶
- Revisar un cop l'any la relació d'entitats i nuclis de població, i la divisió en seccions.⁷

Amb caràcter general, sempre que un ciutadà sol·licita l'empadronament, l'ajuntament l'ha d'inscriure al padró. Si dubta que el veí hi resideixi, pot comprovar-ho en el termini de tres mesos.^{8, 9} Si no respon dins aquest període operarà el silenci positiu i el ciutadà quedarà empadronat.

L'ajuntament pot exigir al ciutadà la presentació del document identificatiu, llibre de família i títol que legitimi l'ocupació de l'habitatge (escriptura de propietat o contracte d'arrendament i darrer rebut, o contracte de subministrament —aigua, gas, llum, telèfon, etc.),¹⁰ per a comprovar la veracitat de les

¹ Article 15 de la Llei de bases del règim local

² Article 17 de la Llei de bases del règim local

³ Resolució 2020 de l'INE

⁴ Article 72 del Reglament de població

⁵ Disposició addicional setena de la Llei orgànica 3/2018, de protecció de dades

⁶ Resolució 2020 de l'INE

⁷ Article 76 del Reglament de població

⁸ Resolució 2020 de l'INE

⁹ Article 21.3 de la Llei de procediment administratiu

¹⁰ Resolució 2020 de l'INE

dades de la sol·licitud d'empadronament.¹¹ Si no disposa de documentació identificativa de l'habitatge, es pot comprovar per informe policial, inspecció del mateix servei, etc., que el veí realment hi resideix. L'ajuntament no té competència per jutjar qüestions de propietat, d'arrendaments urbans o de naturalesa juridicoprivada sobre la titularitat, o higienicosanitàries.

Si un veí realment hi resideix, se l'ha d'empadronar.¹²

3) Quines dades ha d'incloure la inscripció al padró

Les dades que obligatòriament ha d'incloure la inscripció al padró són el nom i el cognoms, el sexe, el domicili habitual, la nacionalitat, el lloc i la data de naixement, el nivell d'estudis i el número de DNI, passaport o permís de residència.¹³

Amb caràcter voluntari es pot incloure la designació de persones que representen el veí a efectes padronals i el número de telèfon.¹⁴

4) Quant de temps cal conservar un full padronal

L'ajuntament ha de facilitar als ciutadans un full padronal que hauran de signar tots els majors d'edat¹⁵ i conservar-lo durant un mínim de cent anys.¹⁶

5) Què hem de fer amb l'empadronament de menors i d'incapacitats

---

Els menors d'edat no emancipats i els majors d'edat incapacitats han de tenir el mateix veïnatge que els pares o representants legals que en tinguin la guarda o custòdia, llevat que aquests els autoritzin per residir en un altre municipi.¹⁷

Per a empadronar un menor no emancipat:

- Amb un dels progenitors, cal disposar de l'autorització de l'altre progenitor. Quan excepcionalment no se'n disposa, es pot aportar la declaració responsable.¹⁸
- En un domicili diferent al dels pares, cal disposar de l'autorització per escrit d'ambdós progenitors o d'un d'ells acompanyada de la declaració responsable.¹⁹

---

¹¹ Article 59.2 del Reglament de població

¹² Resolució 2020 de l'INE

¹³ Article 16 de la Llei de bases del règim local

¹⁴ Article 57.2 del Reglament de població

¹⁵ Article 59.1 del Reglament de població

¹⁶ Resolució 2020 de l'INE

¹⁷ Article 54.2 del Reglament de població

¹⁸ Resolució 2020 de l'INE

¹⁹ Resolució 2020 de l'INE

6) Quins tipus d'empadronament es pot trobar un gestor de padró

Empadronament a un domicili on constin empadronades altres persones

Per a empadronar algú en un domicili on figuren altres empadronats i amb els quals hi viurà, l'ajuntament ha de demanar l'autorització per escrit d'una persona major d'edat que estigui empadronada al domicili i disposi d'un títol acreditatiu de la possessió efectiva de l'habitatge (propietat, lloguer, etc.) a nom seu.²⁰

Empadronament de marginats, a infrahabitatges o sense domicili²¹

Els infrahabitatges (barraques, caravanes, coves, etc. o inclús els habitatges que no tenen sostre) han de figurar com a domicilis vàlids al padró, ja que de vegades s'hi resideix.

La inscripció al padró de persones que, tot i residir al municipi, no hi disposin de domicili, només es pot fer després de comunicar-ho als serveis socials competents.²²

Davant l'absència total de domicili, l'ajuntament pot recórrer a una adreça fictícia, sempre que els serveis socials integrats a l'estructura orgànica d'alguna administració pública en coneguin l'habitant, i informin sobre la habitualitat de la seva residència al municipi, n'indiquin l'adreça fictícia (la del servei mateix, alberg municipal, punt geogràfic on pernocta, etc.) i es comprometin a intentar fer-li arribar una notificació de l'Administració, com ara una targeta electoral.

Empadronament de reclusos²³

L'ajuntament ha d'inscriure un reclus al domicili on vulgui empadronar-se, a la presó o a fora. En aquest últim cas, però, ha d'haver-hi una vinculació entre el pres i les persones amb qui es vol empadronar.

7) Com s'han de gestionar els estrangers

Cal gestionar els estrangers que abandonen Espanya però que resten inscrits als padrons municipals perquè no tenim manera de contrastar-los amb els padrons dels països de destinació per a poder donar-los de baixa.

En aquest sentit, la Llei orgànica 14/2003, de 20 de novembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, modificada per la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre; la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local; la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i la Llei 3/1991, de 10 de gener, de competència deslleial, van

---

²⁰ Resolució 2020 de l'INE

²¹ Resolució 2020 de l'INE

²² Article 54.3 del Reglament de població

²³ Resolució 2020 de l'INE

modificar l'article 16 de la Llei 7/1985, que estableix la renovació periòdica cada dos anys de les inscripcions al padró dels estrangers no comunitaris sense autorització de residència de llarga durada (ENCARP) i la caducitat de les inscripcions d'aquests que no hagin estat renovades.

El juny de 2008, el Consell d'Empadronament va determinar que calia comprovar periòdicament la residència dels estrangers comunitaris o dels que disposaven de residència de llarga durada (NO_ENCARP).

Partint d'aquestes instruccions l'ajuntament ha de:

- renovar cada dos anys la inscripció padronal dels ENCARP,
- fer un expedient de caducitat de la inscripció padronal dels ENCARP que no hagin estat renovades cada dos anys,²⁴ i
- comprovar periòdicament la residència efectiva dels NO_ENCARP.²⁵

Les actuacions de comprovació d'un NO_ENCARP no han de suposar discriminació respecte als ciutadans espanyols.²⁶

8) Quins documents poden acreditar la inscripció padronal

L'ajuntament pot acreditar l'empadronament d'un ciutadà mitjançant els documents següents:

- **Certificat:** acredita fefaentment l'empadronament.

Si s'emet en paper ha d'anar signat pel secretari i tenir el vistiplau de l'alcalde.

En el cas que s'emeti per actuació administrativa automatitzada pot signar-se amb el segell electrònic d'òrgan o amb el codi segur de verificació.²⁷ No cal el vistiplau de l'alcalde si el sistema de signatura electrònica utilitzat pel secretari n'acredita la identitat i el càrrec públic.²⁸

- **Volant** informa que el ciutadà està empadronat. Porta només el segell de l'ajuntament i es pot expedir automàticament.

Per a expedir un certificat o un volant d'empadronament col·lectiu, cal disposar del consentiment de l'interessat per a poder incloure-hi les seves dades personals. Si no se'n disposa, només s'hi pot fer constar el nombre total de persones inscrites.²⁹

L'ajuntament té l'obligació d'informar els veïns de les dades de les seves inscripcions padronals com a mínim cada cinc anys.³⁰

---

²⁴ Resolució 2020 de l'INE

²⁵ Resolució 2020 de l'INE

²⁶ Resolució 2020 de l'INE

²⁷ Resolució 2020 de l'INE

²⁸ Resolució 2020 de l'INE

²⁹ Resolució 2020 de l'INE

³⁰ Resolució 2020 de l'INE

Referències normatives

- ✓ Llei 4/1996, de 10 de gener, per la qual es modifica la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, en relació amb el padró municipal.
- ✓ Reial decret 2612/1996, de 20 de desembre, pel qual es modifica el Reglament de població i demarcació territorial de les entitats locals aprovat pel Reial decret 1690/1996, d'11 de juliol.
- ✓ Resolució de 29 d'abril de 2020, de la Subsecretaria, per la qual es publica la Resolució de 17 de febrer de 2020, de la Presidència de l'Institut Nacional d'Estadística i de la Direcció General de Cooperació Autònoma i Local, per la qual es dicten instruccions tècniques als ajuntaments sobre la gestió del padró municipal.

Aquesta obra està subjecta a una llicència de **Reconeixement-No comercial-Compartir Igual 4.0 Internacional de Creative Commons**. Sempre que es reconegui l'autoria de l'obra (Diputació de Barcelona. Unitat de Padró) aquesta pot ser reproduïda, distribuïda i comunicada públicament. Si s'altera o transforma l'obra o se'n generen obres derivades han de quedar subjectes a la mateixa llicència. No es pot utilitzar l'obra ni els treballs derivats per a finalitats comercials. La llicència completa es pot consultar a: [Reconeixement 4.0 Internacional de Creative Commons](#).

Unitat de Padró

Servei d'Assistència a l'Organització Municipal

de la **Gerència de Serveis d'Assistència al Govern Local**

Assistència en la gestió del padró municipal d'habitants - Diputació de Barcelona